34852 - “Bir Kavim Gerileye Gerileye Nihayet Allah Kendilerini Geriletir.” Hadisin Anlamı

Soru

“Bir kavim gerileye gerileye nihayet Allah kendilerini geriletir.” Hadisin anlamı nedir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Ebu Said el Hudri Radiyallahu anhu’dan rivayet edildiğine göre Resulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) ashabında bir gerileme görmüş de onlara:

“İlerleyin ve bana uyun! Sizden sonrakilerde size uysunlar. Bir kavim gerileye gerileye nihayet Allah kendilerini geriletir.” buyurmuşlar. (Muslim 438)

Bu hadisin anlamı şudur: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem namaza durduğunda bazı sahabelerin birinci saftan geri durduklarını görmüş bunun üzerine onlara birinci saffa ilerlemelerini emretmiş, onlardan sonrakilerinde öndekilere uymalarını emretmiştir.

Diğer anlamı ise: Ümmette Onlardan sonra gelenler sahabelere uysunlar. Çünkü sahabeler Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’in namazın şeklini iletirler. Bunun üzerine Rasulullah: “Bir kavim gerileye gerileye nihayet Allah kendilerini geriletir.”

Yani bir kavim birinci saftan gecikmeye alışırlar bunun üzerine Allah onları geciktirerek onları cezalandırır.

Başka bir tabirle: Allah onları rahmetinden ve cennetinden veya fazlından veya büyük makamdan veya ilimden geciktirir.

Ayrıca hadisin tüm bu anlamlar ile ifade edilmesinde sakınca yoktur.

Şeyh bin Useymin bu hadisin anlamında şöyle dedi:

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem mescidte bazı kişilerin birinci saffa ilerlemediklerini görmüş ve şöyle demiş: “Bir kavim gerileye gerileye nihayet Allah kendilerini geriletir.” Bu bağlamda şayet insan ibadetlerde gerileme gösterirse yüce Allah onu diğer tüm hayır alanlarda onu geciktirmekle imtihan eder. (Fetava bin Useymin 13854)

Bazı alimler bunun münafıklar için söylendiğini savunular. Ancak hadis genel olup sadece münafıklara özel değildir.

Şevkani, Neyl el Evtar’da şöyle dedi:

Bu hadis münafıklar için söylenmiş, ancak hadisin zahir anlamına göre hem münafıklara hem de başkaları için söylenmiştir. Bu hadis gereğince birinci safta namaz kılmaya teşvik ve arka saflarda bulunmamaya tavsiye bulunmaktadır. Özet olarak erkekler birinci safta namaz kılmalarına özen göstermeleri gerekir. Allah bizi hayırlarda yarışanlardan eylesin.

En iyisini Allah bilir.